

cu lucrurile găsite acolo. Treptat, spectatorii sunt câștigați și le devin parteneri. Participă la acțiune, au rolul cel mai important. Ajută prin strigătele lor la alungarea vrăjitoarei-împărăteasa cea rea, sau la găsirea piticilor care se tot rătăcesc în spațiul scenografic creat de Zofia Krzyzanowski. În acest spectacol, alături de păpușa a fost „la vedere” și actorul, mânuitorul ei.

O propunere cu totul diferită vine din partea botoșănenilor, a lui Valentin Dobrescu, autorul scenariului, regiei, scenografiei și ilustrației muzicale la **Desen animat**. Ascunși de „cutia neagră”, artiștii dau viață unui

omuleț alb care se desprinde de planșeta unde fusese desenat și pornește singur în lume. Se confruntă cu situații diverse, rezolvate cu haz și măiestrie de mânuitori.

În **Rățușca cea urâtă** (Arad), **Povestiri din buzunar** (Botoșani), **Croitorașul cel viteaz** (Galați) sau în **Spiridușul și Zâna cea bună** (Chișinău), actor și păpușa au „împărțit” scena și au jucat împreună. Astfel, în spectacolul plin de culoare și dinamism al lui Cristian Pepino, croitorașul a răpus dihania cu multe capete, primind ca răsplătă mâna fetei de împărat. Învingerea spiridușului Naiba și eliberarea zânei de către un simplu tăietor de lemne

sunt datele pe care Ludmila Paiu (Chișinău), sfătoasă, construiește un scenariu cu o morală puternică, în care – firește – binele învinge răul etc.

Acestea sunt doar câteva dintre spectacolele de la „Euromarionete”, reprezentații de bună calitate, în care s-au îmbinat diferite tehnici ale artei păpușărești, stăpânite admirabil de artiști. Dar tehnica, frumusețea păpușilor, a costumelor sau a decorurilor nu ar avea putere fără fiorul basmului. Atingerea lui s-a simțit, însă, la Arad. Aici a biruit povestea.

Alina Mang

Bucurii simple

Se zice că, dintre toți artiștii „de spectacol”, cântăreții de operă sunt, din cauza orgoliului, cei mai insuportabili, iar păpușarii, cei mai simpatici. Nu am avut experiențe cu prima categorie; în orice caz, însă, ceea ce se spune despre ultima pare să fie adevărat. Două zile petrecute, la începutul lui mai, printre artiștii păpușari sosiți la Arad pentru ediția a cincea a Festivalului Internațional „Euromarionete” (organizatori: Consiliul Local Municipal și Consiliul Județean Arad, Ministerul Culturii și Cultelor și Teatrul de Marionete Arad), au fost aproape ca două zile de vacanță: atmosferă destinsă – deși gazdele, coordonate de omniprezentul Dan Antoci, directorul Teatrului de Marionete, nu aveau mai puține probleme decât au de obicei amfitrionii –, saluturi și discuții prietenești între participanți – deși, chiar în lipsa concursului, competiția există, implicit –, organizare precisă, ardeleanască. Și, mai cu seamă, spectacole bune, ingredient în lipsa căruia orice festival, oricât de minunat altminteri, devine pentru toți o corvoadă plicticoasă. E drept, din cele cinci spectacole pe care am apucat să le văd, trei fuseseră realizate de Cristian Pepino (**Harap Alb și Frumoasa și bestia**, la Teatrul „Tândărică”, **Spărgătorul de nuci**, la Teatrul de Marionete din Arad), ceea ce garanta o anumite unitate de stil și de viziune, în ciuda specificului foarte diferit al poveștilor. Iar Cristian Pepino, secondat în

primul caz de scenografa Daniela Voicilă Drăgulescu, iar în celelalte două, de scenografa Cristina Pepino, are o fantezie, un simț al umorului și o putere de a crea emoție rar întâlnite chiar și în teatrul „cu oameni”; păpușile din spectacolele sale, indiferent că au statura unui ins obișnuit (precum „figurația” din **Frumoasa...**), a unei... supermarionete (precum „bestia”, sau fiicele lui Verde-Împărat din **Harap Alb**) ori a unei jucării delicate (precum „cadănele” din **Spărgătorul de nuci**) sunt frumoase, expresive și „personalizate”, iar actorii care apar „în carne și oase” pe scenă își păstrează întotdeauna rolul de acompaniator sau, cel mult, de partener al făpturilor neînsuflite, fără a încerca să le ia locul în simpatia copiilor. În afara acestui veritabil recital Pepino, nu am mai văzut, din păcate, decât o reprezentație din zona „internațională” și una din zona autohtonă. Mai întâi, un spectacol al Teatrului de Păpuși din Simferopol (Ucraina), intitulat **Taurul, măgarul și steaua**, în care regizorul Boris Azarov a imaginat (dacă bine am înțeles eu traducerea cam prescurtată a discursului său cam prelungit de dinaintea reprezentației) un fel de „mister” medieval: nașterea lui Isus, narată de animalele care au asistat la ea în ieslea săracă din Betlehem. Ideea spectacolului era, fără îndoială, minunată și generoasă în soluții scenice; realizarea mi s-a părut a păcătui însă printr-o oarecare monotonie a imaginilor și a

mijloacelor artistice folosite (trei mânuitori costumați în negru mutau pe rafturile unui suport de dulăpior deschis – am recunoscut sugestia „scenei-fagure” medievale – figurinele imobile reprezentând felurile animale și „jucau”, cu exces de vorbe, participarea acestora la întâmplări). În fine, un alt spectacol al gazdelor, **Zâna lacului** (scenariul și regia: Maria Gornic, scenografia: Zofia Krzyzanowski), a ilustrat tendința tinerilor păpușari de a părăsi „spațiul convențional” și de a veni în întâmpinarea publicului lor, în buna tradiție a teatrului de păpuși ambulant; de astă dată, „ambularea” s-a produs, mai puțin inspirat, după părerea mea, în piața din fața Primăriei Arad, unde soarele ce ardea strașnic, lipsa amplificatoarelor și așezarea cutiei „cu minuni” direct pe sol au făcut ca numărul privilegiților care au putut să vadă și să audă totul să fie destul de mic. Spectacolele din „ziua Teatrului «Tândărică»” (5 mai) li s-a adăugat un interesant atelier de *origami* (arta construirii din hârtie a felurite obiecte), susținut cu farmec și talent de Eugenia Barbu, asistența fiind învățată efectiv să lucreze, așa cum ar trebui să se întâmple la orice atelier. Au fost, cum spuneam, două zile de bucurii – bucurii artistice și bucurii pur și simplu. Dar, poate, pure și simple ar fi mai bine spus.

Alice Georgescu